

Po izkazkih, ki jih ima zdravilski odbor pred sabo, jih je dosihmal naj več zbolelo in pomerlo v kantonu planinskem, vipavskem, postojnskem, kočevskem, radoljskem, bistriskem in černomeljskem.

Kjer pa je nesrečna bolezen ta, tam je tudi huda potreba, ktera je dostikrat mati hude kuge. Zapušeni otroci jokajo ob parah svojih staršev, — stari in slabotni oče in mati sta zgubila otroke, ki so jima edina podpora in tolažba bili, — in sto in sto družih je že zakopanih v jamo, nad katero se pretakajo britke solzé.

V kantonu bistriskem in černomeljskem, kjer je že tako revšina velika, in v sicer revni Kamni Gorici radoljskega kantona, ktera si pa ob zdravih časih vendar z delavnostjo še precej pomaga, je nadloga zdaj naj huja, ker bolniki so tu siromaki, kterim naj potrebniše reči zdravega in krepčavnega živeža manjka, in to, kar njih bolj premožni bližnji jim juhe, mesa, vina in kruha miloserčno darujejo, ne more zdati zadosti.

V tacih okoljšinah zamore pač prislovica ljubljenege cesarja svitla zvezda postati, da mile svoje žarke pošilja v temo revšine, in da, kar eden ne premore, se doverši „z združeno pomočjo“!

Začetek je storil naš mnogospoštovani deželni poglavar. Po tem izgledu naj po svoji moči vsak stori, komur ljubezen do bližnjega serce ogreva. Tudi naj manji dar se bo v blagi namen z veseljem sprejel.

Na deželi naj se oddajajo milodari kantonskim poglavarjem, v Ljubljani jih prejema c. k. policija, mestni magistrat in podpisani zdravilski odbor, pa tudi v bukvarnicah gosp. Kleinmayer-ja in Bamberg-a in gosp. Lercher-ja se zamorejo oddati.

Zdravilski odbor, kamor se bojo vse nabrane milošnje stekale, bo zvesto vse očitno razglasil in račun položil, sicer pa si prizadeval, s pomočjo duhovnih in kantonskih predstojnikov, zdravnikov in družih zanesljivih oseb zvediti vse kraje: kje je revšina naj huja, in jim kolikor je moč pomagati.

Ne bomo na dolgo in široko vabili svojih rojakov: naj odprejo siromakom v strašnih nadlogah milostno roko; saj smo prepričani, da je domovina naša zmiraj v prvi vrsti, kadar gré za dobre in blage namene! Dvakrat pa dá, kdor hitro dá!

V Ljubljani 9. azgusta 1855.

Od krajskega zdravilskega odbora

Andrej grof Hohenwart.

c. k. dvorni svetovavec in odbora predsednik.

Živo to prošnjo slavnega zdravilskega odbora pošljemo tudi svojim rojakom zunaj Krajskega in sploh vsim blagim Slovencom, kterim se smiluje bolni brat v revšini in nadlogah, ki so tolikanj groznejše, kolikor več oseb v eni družini napade silovita kuga. Vredništvo „Novic“ bo rado sprejemalo vsaki dar, ki se mu pošlje odkodar koli, kamor „Novice“ hodijo, — bode prejem poterjevalo v teh listih, in vse berš izročevalo zdravilskemu odboru.

Novičar iz raznih krajev.

Povsod je spoznano, da iz revšine in pomanjkanja izvira večkrat kolera in da se njeno razširjenje zlo zabrani, ako se revnim daje zdrav živež: meso in kruh. V dnarji milošin deliti v tacih okoljšinah se pa ni varno skazalo, ker mnogo malopridnih siromakov je zapilo, zaigralo ali kak drugač potratilo, kar se jim je za živež podarilo. V Vidmu delijo za en porcijon 3 unče mesa in funt kruha, in tacih porcijonov dajejo po 2, 3 in 4 revnim. — 9. dan t. m. je po pripovedbi dunajskih novic c. k. državno svetovavstvo z mnogimi ministri vred se dolgo in veliko posvetovalo, kako dnarstveni stan v našem cesarstvu na bolje spraviti in sklenjeno je bilo varčnost vpeljati, kjer koli je le mogoče, in tudi nekatere državne dela opustiti, ktere niso ravno

neobhodno potrebne. — Po cesarskem dovoljenji se smejo v posebnih okoljšinah, oficirji, vradniki in služabniki cesarske armade oprostiti daljnega plačevanja deržavnega posojila. — Iz Krima še zmiraj nič novega. Od višjega poveljnika v Sevastopolji, generala Osten-Saken-a se govori, da je zavolj bolehnosti prosil cara, naj ga odveže od te imenitne službe; ali bo car Aleksander dovolil prošnjo ali ne, se bo kmalo slišalo. — Da armada zaveznikov bo še eno zimo v Krimu ostala, se kaže iz tega, ker tudi za armado Sardinov se v Kazali delajo lesene kočé. Sliši se, da bojo zavezniki za letos že s tem zadovoljni, ako dobijo le terdnjavo Malakov in predmestje Karabelnajo v svoje roke, in da pokončajo luko in ladije v nji. To so njih nameni. — koliko pa bo iz te moke kruha, bo še le skušnja učilat. Zdaj se še le za gotovo pripoveduje, zakaj je Omer-paša unidan prišel v Carigrad. Pravijo, da se je s francozkim generalom Pellissier-om hudo skregal, ker je v očitnem posvetovanji njegove namene oistro pretresal. Pelissier mu je na to jezno odgovoril: „jez ne potrebujem ne turškega sveta ne turškega komandanta; treba mi je le turške armade, ktere pa še zmiraj dosti ni“. To je razkačilo Omer-paša tako, da je zapustil Krim in se šel pritožiti k sultanu. Iz Pariza se zdaj pričakuje razsodba o ti važni pravdi, ker Omer-paša nek noče ostati v Krimu. — Od Španjcov se je poslednji čas začelo veliko govoriti, da se bojo združili z Francozi in Angleži in nekoliko svoje armade poslali ali v Krim ali na Laško. — V tem ko Turki in njih pomočniki vso moč združujejo zoper Rusa v Evropi, postopa on v turški Azii čedalje bolj naprej in sicer tako, da že ta mesec utegne terdnjavo Kars imeti in potem mu je še več družega odpertega. — Prihodnji politični stan serbske knežije še zmiraj negotov; sliši se, da ste dve osnovi predložene: eno je predložila turška vlada, drugo pa serbska, ktero poslednjo je izdelal nekdanji minister Garašanin in se s to osnovo rusovski vladi tako zameril, da je mogel iz ministerstva stopiti; — govori se, da za to serbsko osnovo je francozka vlada, za turško osnovo pa avstrijska. — Da bo francozka armada dostojno praznovala spomin godú rajncega Napoleona 15. t. m., je sedanji Napoleon veleval, 300.000 frankov med njo razdeliti. — Sedaj je nek vendar le gotovo, da cesarica francozka je v drugem stanu in cesar Napoleon se smé najdajati naslednika iz svoje kervi. — Preseljevavcov v Ameriko je letos veliko manj od lanjskega leta; pervega letošnjega polleta se je čez Hamburg v Ameriko podalo le 10.471 ljudi, — lani jih je v tem času že šlo 28.453, — tedaj za 17.982 več, kot letos; žalostne skušnje so zmo-drile ljudi, da tudi v Ameriki se ne nahaja zlato pod vsakim kapom. — Na pismo, ktero je predsednik amerikanske ljudovlade sedanjemu rusovskemu caru Aleksandru II. ob nastopu vladarstva pisal in mu srečo vošil, je rusovski car poslal predsedniku lastnoročni odgovor, v kterem se zahvaluje za prijaznost med Rusijo in Ameriko, in mu zagotavlja, da si bo prizadeval to prijateljsko zavezo tudi v prihodnje ohraniti. Komur se čudno zdí, da o načinu vladstva kakor noč in dan nasprotna vladarja sta si sedaj taka prijatla, bo to zastavico lahko uganil, ako pomisli, da prijaznost Amerikancov ne gré toliko za Ruse, kakor zoper Angleže. — Avstrijski misijonarji, ki so 10. julija iz Tersta se na pet podali v Hartum v srednjo Afriko, so po šestdnevni silo viharni vožnji po morji srečno dospeli v Aleksandrijo; zadnje dni julija so jo potegnili proti Kairi naprej.

Pogovori vredništva. Gosp. J. L. v Ž.: Vse smo prejeli, lepa hvala na uno in to! Uno pride v „Koledar“, to v „Novice“. — G. P. B.: Naberko „manj navadnih slov. besed“ bomo izročili gosp. fajm. — Gosp. J. Š.: Tudi očeta bomo dali. Sicer po naših mislih že rodivnik (genitiv) kaže, da e je bolj pravo; vokativ je zmiraj tak kakor nominativ.